

Alles is onderhevig aan mode

Ansichtkaarten! Marktplaats staat er vol mee, speciale verzamelbeurzen worden druk bezocht. Handelaren verkopen voor soms onwaarschijnlijke prijzen de nostalgische herinneringen uit het verleden. Zoals overall geldt ook hier 'kennis is macht'. Rob Helleman deelt in deel 3 (slot) van deze reeks zijn kennis aan de hand van voorbeelden uit de Hoeksche Waard.

Door: Henk van den Heuvel

Welke kaarten hebben je persoonlijke voorkeur?

Winkeltjes, met veel reclameborden aan de gevel. Ook met veel volk en verkeer op straat, hoe levendiger hoe beter, ook financieel. Kaarten van de kerk en de molen heb ik wel gezien. Vooral alles wat apart is heeft verzamelwaarde. Zo bestaat er bijvoorbeeld een Ansichtkaart van een RTM-tramongeluk in Oud-Beijerland uit 1912. De kranten plaatsten toen nog nauwelijks foto's. Pas toen die Ansichtkaart in de winkel te koop werd aangeboden zag men wat er was voorgevallen aan de Zinkweg.

Een leuke hobby voor iedereen?

Zeker. In de begindagen werd het verzamelen Ansichtkaartensport genoemd. Munten en postzegels werden door mannen verzameld, kaarten voornamelijk door vrouwen. In de jaren vijftig en zestig werden vooral de albums verkocht, die waren meer waard dan de kaarten. Daarna begon het verzamelen op grote schaal. Alle kaarten kostten aanvankelijk een kwartje, vervolgens een gulden. Daarna zijn de prijzen gaan fluctueren. Alles is onderhevig aan

mode, ooit waren bijvoorbeeld molenkaarten zeer gewild.

Heinenoord - lokale uitgave

Een kaart met een bijzondere kleur, uit het tijdperk na 1905 en voor 1925. Voor de komst van de fotoglanskaarten werd dit soort exemplaren geproduceerd. De kerk in Heinenoord, water en wat bosschage, nauwelijks zichtbaar poseren enkele personen. Een goedkope uitgave van een lokale uitgever, er werd ingeschat wat de mensen mooi zouden vinden. De kaart is eigenlijk saai, maar dat geldt voor 90% van alle Ansichtkaarten. Wanneer je bijvoorbeeld Heinenoord verzamelt tussen 1900 en 1940 heb je te maken met 250 kaarten van 20 uitgevers, allemaal hebben ze de kerk ver-eeuwigd. De verkoper probeerde kaarten te maken voor een breed publiek, herkenbaar en mooi. Je ziet bijvoorbeeld nooit Ansichtkaarten van afbraakhuisen, en juist die ongewone exemplaren zijn zeer gewild bij verzamelaars. Deze kaart is wel bijzonder vanwege de onnatuurlijke kleur. Het kan een geslaagd kunstzinnig experiment zijn, de kans is ook groot dat dit als een mislukt probeersel werd ervaren.

Tiengemeten - einde tijdperk

'Groeten van' in plaats van 'Groeten uit'. Deze naamgeving is overgewaaid uit Duitsland en werd gebruikt voor toeristische kaarten. Hier best wel grappig, want de kaart is juist uit het (einde van het) tijdperk dat hier werd gewerkt en er geen plek was voor toeristen. Terwijl er van Valkenburg 10.000 kaarten zijn uitgegeven bestaan er van Tiengemeten heel weinig. Van het zwartwit kleinformat heb ik er ooit één gezien, van rond 1930. Er stond ook alleen Tiengemeten op, straatnamen ontbreken hier. Andere exemplaren in omloop zijn fotokaarten gemaakt door fotografen uit Rotterdam en Oud-Beijerland, ze werden in een zeer kleine oplage verkocht aan de boeren. De foto's werden op hard karton geplakt, kabinetkaarten werden ze genoemd. Veel van de toch al zeldzame foto's, die werden afgedrukt op Ansichtkaartenformaat, zijn verloren gegaan tijdens de Watersnoodramp in 1953. Op dit kleurenexemplaar zien we de haventjes, de rust en de boerderijen. En natuurlijk een Bosman-molentje.

's-Gravendeel - toegeschreven aan

Op de achterzijde staat alleen maar 'Agfa', en wat streepjes voor de adressering. Een leek be-

schouwt dit als een gewone foto, verzamelaars betalen op Ansichtkaartenbeurzen tussen de 10 en 80 euro voor dit soort fotokaarten. Het probleem bij deze privé-kaarten is het ontbreken van informatie. Geen officiële uitgever, geen plaatsnaam. Op het internet zijn diverse websites actief op dit gebied, zoals zoekplaatjes.nl en onbekendinnederland.nl. Na succesvol onderzoek wordt de kaart vervolgens toegeschreven aan een plaats en als zodanig te koop aangeboden, in dit geval 's-Gravendeel. Met potlood is 5 augustus 1939 achterop geschreven, het lijkt of er een optocht gaande is. De betrokkenen poseren vol trots in hun uniform, misschien heeft de brandweer een nieuw voertuig in gebruik genomen. Meer foto's uit deze serie staan op postcardsfrom.nl, een oudere inwoner van 's-Gravendeel ziet snel genoeg of de toeschrijving in dit geval correct is.

Strijen - horeca en winkels

Een schitterende kaart, tot stand gekomen in samenwerking met uitgever Sparo (Spanjersberg Rotterdam) en de Belgische drukker Nels. Hier kun je goed aan zien dat er in de jaren na de oorlog nog een schaarste heerste. De foto is van goede kwaliteit, het gebruikte papier is matig. De scherpte rechts, bij de kapperswinkel van J. v.d. Burg, verwaagt aan de linkerkant van de kaart. De reclameborden rechts zijn prachtig, ook daar zijn verzamelaars specifiek naar op zoek. Jammer dat de auto's wat verder weg staan, anders zou de kaart ook om die reden verzamelwaarde hebben. Deze kaart is vooral mooi voor een verzamelaar van Strijen en voor personen die in deze Boompjesstraat hebben gewoond. Wat de kaart bijzonder maakt is de pui van de kapperszaak. Binnen het verzamelgebied horeca en winkels is dit een gewild exemplaar. Verzamelaars die alles hebben van hun dorp schakelen vaak over op een thema, dit soort kaarten is momenteel erg populair.

Goudswaard - de mooiste

Dit juweeltje vind ik dit de mooiste Ansichtkaart die gemaakt is in de Hoeksche Waard. Wat hier nog aan ontbreekt is een hondenkar en een man met één been, haha. Alle gekheid op een stokje, hier komen verscheidene gewilde thema's bij elkaar. De prachtig poserende inwoners, de molen, de RTM-remise, de RTM-tram en de wassertoren. Allemaal verzamelgebieden, nog afgezien van degene die gewoon kaarten van het dorp Goudswaard spaart. Waar je ook

Rob Helleman (53) verzamelt al 38 jaar Ansichtkaarten. Wanneer u Rob om een advies wilt vragen m.b.t. uw Ansichtkaarten helpt hij u graag. Zijn contactgegevens: robandekaart@gmail.com en mobiel 06-81535703. Rob adviseert een mooie collectie kaarten altijd te laten taxeren en/of veilen. Naast het Veilinghuis de Ruiters in Klaaswaal kan dat ook bij het gespecialiseerde postcardsfrom.nl van Ronand van Kessel uit Dordrecht. Eveneens gerenommeerd is Han Ruyters uit Utrecht (megacarta.com). Ruyters wordt algemeen beschouwd als dé kenner op het gebied van Ansichtkaarten in Nederland en ver daarbuiten, zijn antiquariaat 'Groeten Uit' zit aan de Oudegracht 284 in Utrecht.

komt in de wereld, alles met betrekking tot trams en treinen wordt verzameld. Dit is dus om meerdere redenen een prachtig exemplaar, en dat terwijl de tram toch echt werd gezien als een smerig ding in die tijd. Ie-

mand die deze kaart bezit doet er niet snel afstand van, er kunnen ook familieleden zijn vastgelegd op deze plaat. Bezitters van deze kaart, wees er zuinig op! Op een beurs wordt 60 tot 85 euro betaald voor dit schouwspel.